

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

331. 61

Hely

Idő

"1919"

Személy

Helyszám

331. 61 "1919"

Szerző:

Cím:

Huszonöt ezer állástalan
magántisztviselő

Forrás:

Iszolat.

Bp.

(Hely)

1919. s. 29.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Huszonöt ezer állástalan magántisztviselő

Százóten öngyilkosságot kíséreltek meg

A kommunizmus bukása nyomán beállott gazdasági válság rettenetes próbára tette az ország lakosságát, de társadalmunk egyetlen rétegét se sújtotta olyan mérhetetlenül, mint a magántisztviselőket. A bankoknál, ipari és kereskedelmi vállalatoknál alkalmazott közel ötvenezer tisztviselő ötven százaléka ma állás, kereset, remény nélkül áll dermedten a lélek kapujában. A banktisztviselők közül körülbelül 2000 lett állástalanná, a kereskedelmi vállalatok tisztviselői közül háromezer és végül az ipari vállalatok tisztviselői közül nem kevesebb, mint tizenöt ezer. Megannyi éhezõ, reményvesztett család. Egyetlen támaszuk a napi 5—9—11 koronás segély, amit a tisztviselők szakegyesületei adnak ideig-óráig. A segélyezés már legfőjebb két hétig tarthat, mert a szakegyesületek összeroppantak az állástalanok példátlanul nagy száma alatt.

Az elbocsátások augusztus hónapban kezdődtek. Akkor a tisztviselők 62.4 százalékát bocsátották el. Szeptember hónapban elbocsátották a megmaradt tisztviselők 22 százalékát és legutóbb október elején a létszám 12.6 százalékát. Végkielégítést a tisztviselők nem kaptak, hat hétre szólott minden fölmondó levél. A hat heti fölmondási időt azonban végig le kellett szolgálni a legtöbb vállalatnál s így a tisztviselők sok esetben 25—30, sőt negyven évi szolgálat után egy fillér nélkül kerül-

tek az utcára. Nyugdíjalapot igen kevés kereskedelmi és ipari vállalat létesített, de a néhány meglévő vállalati nyugdíjintézet amúgy is csődöt mond kivétel nélkül.

Kommunista-üzelmek miatt csak igen kevés tisztviselőt kellett elbocsátani. Az ipari és közlekedési tisztviselők közül például csak 184 munkástanácsi tagot és 244 üzembizalmit bocsátottak el ezen a címen. Annak bizonyossága ez, hogy a magántisztviselői kar ellenségesen viselkedett a kommunizmussal szemben. Ámde a vállalatok a tömeges elbocsátásra bőséges okot találtak a gazdasági válságban. Ilyen címen a Weisz Manfréd-gyár 850 tisztviselő közül elbocsátott hétszázat. A Ganz-gyár a tisztviselői hetvenöt százalékát bocsátotta el. A tisztviselők szélnek eresztésében általában a vasipar járt elől, mert 12.000 tisztviselő közül mintegy kilencezret bocsátottak el.

Kétségtelen, hogy az ipari és a kereskedelmi vállalatok rendkívül súlyos kényszer alatt cselekedtek, hiszen a személyzet redukciója nélkül ideig-óráig se tarthatták volna fenn az üzemet és a vállalatot. Ámde az elbocsátásokat nem egyedül a gazdasági kényszer diktálta. A vállalatok nagyon ügyeltek arra, — alig egynéhány kivétellel — hogy lehetőleg fiatal tisztviselőket tartssanak meg. Ennek következménye azután az lett, hogy a kereskedelmi és ipari vállalatok a 41—54 év közötti tisztviselők 84 százalékát és az 50 éven felüli tisztviselők 93 százalékát bocsátották el. Igaz, hogy a vállalati irodákban ma jóformán kizárólag ifjú erők dolgoznak, de lehet-e bennük valami reaktív munkakedv, lévén, hogy 25—30—35—40 év

óta hűségesen szolgáló, minden munkaerejét fölémészeltt idős tisztviselőket, mint teszik ezrével az utcára a legszomorúbb körülmények között. Igen kirívó K. J. tisztviselő esete, akit a Röck-féle gépgyár 74 éves korában, ötven és fél évi szolgálat után, bocsátott el. Hat hétre mondották föl az állását és a hat hét utolsó napjáig dolgoznia kellett az irodában. K. J. szerencsére meg tud élni, mert egyik unokája kereskedő ember, de mégis keserű az öreg urrú, hogy miután közel két emberöltőn át szorgalmasan dolgozott, a hátralévő napjait munka és jövedelem nélkül kell leélnie. Beck Károly, egy kereskedelmi vállalat magántisztviselője, pedig negyvenhat éven át egyazon íróasztal mellett dolgozott, legutóbb havi nyolcszáz koronáért. A fölmondó levél 75 éves korában érte még szeptember elsején. Agglegény volt, nem mert megnősülni a kis fizetése miatt, se rokona, se barátja nem volt. Néhány héten át az eladott ruháiból, fehérneműiből élt s amikor nem maradt egvebe a rajtalevőnél, akkor fölakasztotta magát a Földi-úton lévő lakásában. Mire észrevették, meghalt. Az állástalan magántisztviselők között nem ő az egyetlen öngyilkos. Szeptember 15-ike óta máig az állástalanná lett magántisztviselők közül százóten kíséreltek meg az öngyilkosságot. Igen megdöbbentő, hogy az öngyilkosságra elszántak között harminc 17—25 év közötti lévő fiatal leány van, akik nyilván az éhezésnél is borzalmasabb sors elöl menekültek a halálba.

Sajnos, semmi kilátás nincs arra, hogy az állástalan magántisztviselők helyzete megjavuljon a közel jövőben. Kereslet egyáltalán nincs. A tiszt-

viselők állásközvetítői augusztus óta *tisztviselőt*
jóformán egyet sem tudtak elhelyezni, ezenfelül
pedig november elsejére újabb elbocsátásokat vár-
nak. Több kísérletet tettek, hogy Ausztriában, Né-
metországban, Svájcban, Hollandiában helyezze-
nek el nyelvismerettel bíró mérnököket és egyéb
tisztviselőket, de mostanáig minden válasz eluta-
sító volt.